

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет
Кафедра технологічного обладнання зернових виробництв

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

на тему Дослідження та обґрунтування параметрів рукавних фільтрів
циліндричного типу

Здобувач Мітрієв М.М.
(прізвище, ініціали)

II курсу МЗХ – 62 групи

Керівник доцент Гончарук Г.А.
(посада, прізвище та ініціали)

Консультанти:
професор Гапонюк О.І.
(посада, прізвище та ініціали)

доцент Алексашин О.В.
(посада, прізвище та ініціали)

професор Савенко І.І.
(посада, прізвище та ініціали)

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від «05» червня 2024р. протокол № 11

Завідувач(ка) кафедри ТОЗВ _____ Олег ГАПОНЮК
(назва кафедри) (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Одеса – 2024 рік

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут	<u>Навчально-науковий технологічний інститут харчової промисловості ім. К.А. Богомаза</u>
Факультет	<u>Технології зерна і зернового бізнеса</u>
Кафедра	<u>Технологічного обладнання зернових виробництв</u>
Ступінь вищої освіти	<u>Магістр</u>
Спеціальність	<u>133 Галузеве машинобудування</u>
Освітня програма	<u>ІТ – сервіс обладнання</u>

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри ТОЗВ

Гапонюк О.І.

«   »   р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА ЗДОБУВАЧА

МІТРИЄВ МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ

1. Тема роботи Дослідження та обґрунтування параметрів рукавних фільтрів циліндричного типу

Затверджена наказом академії від 13.05.2024р. наказ №204-03

2. Термін задачі здобувачем закінченої роботи 05.06.2024р.

3. Вихідні дані роботи

Удосконалити конструкцію пиловловлювача (пиловідділювача) та розробити пропозиції з покращення якості тканини, що використовується з метою покращення якості повітря на виході та загальних показників роботи аспіраційного обладнання.

4. Перелік питань, які потрібно розробити

У відповідності з методичними вказівками до кваліфікаційної роботи, в тому числі, виконати розділ охорони праці, економіки та автоматизації.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначення обов'язкових креслень)

1. Фільтр рукавний циліндричний (збірне креслення) – 2 листа ф. А1; 2. Камера інспекційна (збірне креслення) – 1 лист ф. А1; 3. Пиловідділювач (збірне креслення) – 1 лист ф. А1; 4. Камера очищеного повітря (збірне креслення) – 0,5 лист ф. А1; 5. Конус (збірне креслення) – 0,5 лист ф. А1; 6. Раструб (збірне креслення) – 1 лист ф. А3; Схема автоматизації – 1 лист ф. А1

Всього 6 листів Ф. А-1 та 1 лист Ф. А-3.

Продовження додатка 2

6. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів роботи, що стосуються їх

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Безпека обслуговування та охорона праці	Доц. Гончарук Г.А.		
Автоматизація	Доц. Алексашин О.В.		
Розрахунок економічної ефективності	Проф. Савенко І.І.		

7. Дата видачі завдання 01.03..2024р.

Керівник /Підписано/ Гончарук Г.А.

Завдання прийняв до виконання /Підписано/ Мітрієв М.М.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Сучасний стан питання по темі кваліфікаційної роботи	01.03. – 15.03.24	
2.	Критичний огляд існуючого обладнання	16.03. – 25.03.24	
3.	Опис винаходів і патентів	26.03. – 03.04.24	
4.	Технічне завдання	04.04. – 15.04.24	
5.	Ескізний проект	16.04. – 20.04.24	
6.	Технічний проект	21.04. – 25.04.24	
7.	Розрахунки	26.04. – 30.04.24	
8.	Охорона праці	01.05. – 14.05.24	
9.	Автоматизація	15.05. – 30.06.24	
10.	Економіка	01.06. – 05.06.24	

Здобувач – дипломник /Підписано/ Мітрієв М.М.

Керівник роботи /Підписано/ Гончарук Г.А.

Несу відповідальність за ідентичність електронного та друкованого варіантів кваліфікаційної роботи, даю згоду на обробку персональних даних та не заперечую проти розміщення кваліфікаційної роботи на офіційних web-ресурсах ОНТУ.

Підтверджую, що в кваліфікаційній роботі відсутні порушення норм академічної доброчесності.

Здобувач-дипломник /Підписано/ Мітрієв М.М.

АНОТАЦІЯ

В даній роботі розглянуто існуючі види рукавних фільтрів циліндричного типу, а також поточний стан промисловості та перспективи розвитку даного обладнання. Після проведення аналізу зроблено висновок, що на даний час питання удосконалення існуючих, розробки і впровадження нового обладнання даного призначення у промисловість є необхідним.

В роботі наведено технічні вимоги та умови для сировини та готового продукту, а також зроблені висновки щодо вимог до обладнання, враховуючи характеристики продукту.

Пошук патентів і винаходів стосувався цієї теми. Було виявлено, що рукавні фільтри, мають переваги і недоліки, але є важливим обладнанням, яке застосовується на підприємствах зернопереробної галузі і не тільки. Спектр застосування є дуже широким.

Проведено розрахунки, а також експериментальні дослідження.

В результаті виконання кваліфікаційної роботи було зроблено висновки щодо загальної ефективності конструкції рукавних фільтрів циліндричного типу.

При експлуатації та обслуговуванні обладнання особлива увага приділяється питанням безпечного обслуговування та охорони праці .

Виконано розділ, в якому розглянуто питання автоматичного управління рукавних фільтрів і розрахунок економічної ефективності.

					<i>КРМ.ТОЗВ.1.204-03.1.6</i>			
<i>Змн</i>	<i>Арку</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дат</i>	<i>Дослідження та обґрунтування параметрів рукавних фільтрів циліндричного типу</i>	<i>Літ.</i>	<i>Аркуш</i>	<i>Аркушіє</i>
<i>Розроб.</i>		<i>Мітрієв М.М.</i>					4	
<i>Перевір..</i>		<i>Гончарук Г.А.</i>						
<i>Реценз.</i>								
<i>Н. Контр.</i>								
<i>Зав. каф.</i>		<i>Гапонюк О.І.</i>				ОНТУ		

ЗМІСТ

Вступ.....	7
1.Сучасний стан і перспективи розвитку конструкцій фільтрів	9
1.1. Склад і параметри повітря	9
1.2 Сутність процесу пиловідділення в зернопереробній галузі, комбікормовій промисловості та підприємствах з великою кількістю пилу різного походження	15
1.3 Норми пилу	15
1.4 Класифікація пиловідділювачів.....	19
1.5. Методи оцінки ефективності роботи пиловідділювачів	25
1.6 Опис винаходів та патентів.....	26
1.7 Рукава фільтровальні: види тканин, класифікація	38
2 Технічне завдання на проектування.....	45
2.1 Найменування об'єкта проектування і сфера застосування	45
2.2 Підстава для розробки	45
2.3 Мета та призначення розробки.....	45
2.4 Джерела розробки	45
3. Технічна пропозиція	47
4. Ескізний та технічний проекти.....	49
4.1 Методики визначення.....	49
4.2 Розрахунок і підбір фільтра	54
4.3 Розрахунок значень коефіцієнтів місцевих опорів.....	56
4.4 Розрахунок повних тисків по магістральному напрямку	57
4.5 Розрахунок повних тисків по відгалудженнях.....	58
4.6 Підбір вентилятора	59

					<i>КРМ.ТОЗВ.1.204-03.1.6</i>	<i>Арк.</i>
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>		5

4.7 Висновки	60
5. Випробування і регулювання вентиляційних установок	62
6. Рекомендовані заходи безпеки під час введення в експлуатацію фільтрів.....	65
6.1 Послідовність запуску	66
6.2 Послідовність зупинки	66
7. Автоматизація.....	70
8. Розрахунок економічної ефективності.....	71
Список літератури.....	77
Специфікації	78

					<i>КРМ.ТОЗВ.1.204-03.1.6</i>	<i>Арк.</i>
						6
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>		

Вступ

Призначення і задача вентиляційних установок в світлі постанов про охорону навколишнього середовища, покращення умов праці та зниження професійних захворювань.

Вентиляційні установки представляють сукупність спеціального обладнання. Його об'єднують в системи для здійснення повітрообміну шляхом створення доцільно організованих повітряних потоків в будівлях, каналах, камерах або захисних кожухах машин і апаратів. Це необхідно для забезпечення чистоти повітря в приміщеннях, де знаходяться люди, і виконання заради технологічних, транспортних, а також протипожежних і протипожежних функцій.

На зернопереробних підприємствах технологічні процеси зазвичай супроводжуються великим виділенням пилу, тому вентиляційних установок надається особливе значення.

Вентиляційні установки відсмоктують повітря від технологічного і транспортного устаткування, тобто здійснюють так звану аспірацію, створюючи всередині робочих просторів або захисних кожухів машин розрідження. Воно перешкоджає виділенню пилу назовні і викликає надходження в ці простору зовнішнього повітря, який забирає з собою надлишкове тепло і вологу, що виділяються при переробці зерна в борошно і крупу.

Аспірація являє собою одну з різновидів вентиляції, причому цей термін можна застосовувати тільки при розгляді питань, пов'язаних з відсмоктуванням повітря з обладнання, але не з приміщень.

Поряд із знепилюванням і іншими гігієнічними завданнями обладнання вентиляційних установок використовують також для виконання ряду найважливіших технологічних операцій (очищення і сушіння зерна, сортування продуктів помелу за допомогою повітряних потоків), а також для пневматичного (повітряного) транспорту зерна і продуктів його переробки.

					<i>КРМ.ТОЗВ.1.204-03.1.6</i>	<i>Арк.</i>
						7
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>		

Вентиляційні установки на зернопереробних підприємствах дозволяють при ефективній роботі:

- поліпшити і оздоровити умови праці, ліквідувати професійні захворювання робітників;
- створити необхідні гігієнічні передумови для підвищення продуктивності праці;
- підвищити продуктивність млинів, круп'яних і комбікормових заводів, завдяки підтримці нормального ходу технологічного процесу;
- покращити якість борошна;
- краще очищувати зерно і сортувати продукти помелу;
- попередити самозігрівання зерна, знизити вологість та запобігти розвитку шкідників;
- зменшити втрати зерна, що виникають при переробці його в муку та крупу;
- поліпшити санітарно-гігієнічний стан підприємства в результаті запобігання можливості конденсації вологи на внутрішніх поверхнях машин, утворення корок тіста, розвитку мікроорганізмів, а також шкідників зерна та продуктів його переробки всередині обладнання;
- запобігти підшипники від передчасного зносу, що викликається постійним абразивним впливом мінерального пилу;
- запобігти можливості виникнення вибухів пилу та пожеж.

Завдання вентиляції полягають:

- у підтримці таких метеорологічних умов (температури, вологості та швидкості руху повітря) у приміщеннях, де знаходяться люди, які обумовлюють найкраще самопочуття і найвищу працездатність людини; ці умови прийнято в гігієнічній практиці називати комфортними;
- у підтримці чистоти повітря на рівні вимог, висунутих відповідними нормами.

Це власне і є санітарно-гігієнічні задачі, так як вони дозволяють зберегти здоров'я людини.

					<i>КРМ.ТОЗВ.1.204-03.1.6</i>	<i>Арк.</i>
						8
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>		

Список літератури:

1. Правила проектування аспіраційних установок підприємств по збереженню та переробці зерна /О.І. Гапонюк, Є.А. Дмитрук / Одеса-Київ. – 1995.
2. Правила проектування та налагодження аспіраційних і пневмотранспортних установок підприємств по збереженню та переробці зерна /О.І. Гапонюк, Є.А. Дмитрук, В.І. Квітинський, О.Н. Гоф, Н.М. Опря/ Зернова столиця, Одеса-Київ. – 2014р. – с. 130
3. <https://zeo.ua/katalog-obladnannya/aspiraciyne-obladnannya>
4. <https://bff.com.ua/>
5. <https://www.pmz.dp.ua/ukr/products/preimuschestvo-i-nedostatki-primeneniya-rukavnyh.html>
6. <https://www.metallum.com.ua/ua/blog/rekomendaczii-po-raschetu-aspiracziionnyix-ustanovok/trebovaniya-k-aspiraczii-oborudovaniya-zernopererabatyivayushhix-predpriyatij>
7. <https://agrotimes.ua/article/aspiracziya-na-elevatori-klyuchovyj-element-tehnologiyi/>
8. https://www.linkedin.com/posts/%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BC-%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%B8%D0%B9%D1%87%D1%83%D0%BA-899070142-%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%B2%D1%83%D0%B7%D0%BB%D0%B0-%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D1%96-activity-6998345650476089344-gqUj?trk=public_profile_share_view
9. https://library.knuba.edu.ua/books/33_3_17.pdf

					КРМ.ТОЗВ.1.204-03.1.6	Лист
Изм.	Лист	№ докум.	Подпись	Дата		77